

The background of the entire image is a top-down view of a gravel path. The gravel consists of small, dark grey and black stones, with some larger, reddish-brown and light grey stones scattered throughout. Small green weeds and ferns are growing between the stones. In the upper center, there is a large white circle containing text. In the bottom right corner, the toe and laces of a light grey sneaker are visible.

Erving Kagge
CAMINANT
pas a pas

editions

62

Erling Kagge

Caminant pas a pas

Traducció del noruec
de Laura Segarra Vidal

Edicions 62

Barcelona

Títol original: Å GÅ – ett skritt av gangen

Primera edició: maig del 2019

Amb el suport del Departament de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

© Erling Kagge, 2018

Publicat originàriament per Kagge Forlag.

Drets de traducció acordats amb Stilton Literary Agency
(Norway) i Sandra Bruna Agencia Literaria, S.L.

Tots els drets reservats

© de la traducció: Laura Segarra Vidal, 2017

© d'aquesta edició: Edicions 62, S.A.

Av. Diagonal, 662-664, 08034 Barcelona

www.edicions62.cat

info@edicions62.cat

Fotocomposició: La letra, s.l.

Dipòsit legal: B. 9.182-2019

ISBN: 978-84-297-7769-7

Llibres a l'Abast, 449

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita
de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució,
comunicació pública o transformació d'aquesta obra,
que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei.

Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos
Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar
o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com;
91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

Un dia, la meva àvia materna ja no va poder tornar a caminar.

Aquell dia es va morir. Físicament, va viure una mica més: la van operar per reemplaçar-li els genolls, però els nous estaven desgastats i no van poder suportar-li el pes del cos. Com que va haver de fer llit, també li va marxar la força muscular que li quedava. L'aparell digestiu se li va debilitar. El batec del cor se li va fer més lent, i el pols, irregular. Els pulmons aspiraven menys i menys oxigen. Cap al final, li mancava l'alè.

En aquella època, jo tenia dues de les meves tres filles. La més petita, la Solveig, tenia tretze mesos. A mesura que la seva besàvia s'anava encongint i, a poc a poc, agafava la posició fetal, a la Solveig li va semblar que ja era hora d'aprendre a caminar. Pujant els braços per sobre del cap i agafant-se dels meus dits, tentinejava pel terra de la sala d'estar. Cada cop que es deixava anar i provava de fer unes quantes passes tota sola, descobria la

diferència entre dalt i baix, entre llarg i curt. En el moment en què va ensopegar i es va donar un cop amb el front contra el cantell de la tauleta de la sala d'estar, va aprendre que hi ha coses que són dures i d'altres, toves. Començar a caminar és tal vegada l'empresa més perillosa que ens toca fer a la vida.

Amb els braços estesos per mantenir l'equilibri, aviat va poder recórrer sense ajuda la sala d'estar. La inseguretat la feia caminar amb passos curts, com en *staccato*. Al començament, quan l'observava, em sorprenia la manera en què separava els dits dels peus. Era com si provés d'aferrar-se al terra de la sala. Com deia el poeta xilè Pablo Neruda al principi del poema «Al pie desde su niño», «El pie del niño aún no sabe que es pie» i vol ser una papallona o una poma.

Tot d'una, va començar a trepitjar amb més seguretat i ja sortia al jardí per la porta oberta de la terrassa. Allà, ja no sols tenia els peus en contacte amb el terra, sinó amb la superfície terrestre mateixa. Amb l'herba, amb les pedres, amb la terra i, aviat, amb l'asfalt.

Quan caminava, part de la seva personalitat sor-

tia millor a la llum —el temperament, la curiositat, la força de voluntat—. Potser m'equivoco, però quan observo una criatura que aprèn a caminar, em refermo en el convenciment que l'alegria que es deriva de l'exploració i de la destresa és la força més potent que hi ha al món. Posar un peu davant de l'altre, investigar i superar els nostres límits forma part intrínseca de la nostra naturalesa. Les expedicions cap al desconegut no són coses que emprenem, sinó coses que deixem de fer gradualment.

La meva àvia materna va néixer a Lillehammer, noranta-tres anys abans que la meva filla Solveig. En aquella època, la família encara feia servir les cames per desplaçar-se d'un lloc a l'altre. Si l'àvia volia fer un viatge llarg, podia agafar el tren, però de fet no tenia gaires motius per sortir de la ciutat. No li calia, perquè el món acudia a ella. En els anys de joventut, va presenciar l'arribada dels cotxes, de les bicicletes i dels avions fabricats en cadena a la regió d'Oppland. L'àvia em va explicar que una vegada el meu besavi li va demanar que l'acompanyés a Mjøsa —el llac més gran de Noruega— a veure un avió plegats. En parlava amb tant d'entusiasme que gairebé feia la impressió que allò havia

passat ahir mateix. El cel havia deixat d'estar reservat exclusivament als ocells i als àngels.

* * *

L'*Homo sapiens* ha caminat des de sempre. Des que els nostres avantpassats van emigrar de l'Àfrica oriental, fa setanta mil anys, la nostra història ha consistit a caminar. El bipedisme, és a dir, el fet de desplaçar-se sobre dos peus, va posar els fonaments de tot el que som avui dia. La nostra espècie va creuar Aràbia, va continuar a peu cap a l'Himàlaia i es va escampar cap a l'est per Àsia, a través de l'estret congelat de Bering per Amèrica o cap al sud, fins a Austràlia. D'altres van prosseguir cap a l'oest, fins a Europa, i finalment van fer cap aquí a dalt, a Noruega. Aquests primers éssers humans van ser capaços de recórrer grans distàncies a peu, d'inventar-se maneres de caçar en terrenys més extensos i d'acumular experiències. Amb aquest estil de vida, el seu cervell es va desenvolupar més de pressa que en cap altra criatura. Primer vam caminar, després vam aprendre a fer foc i a preparar el menjar i, tot seguit, vam desenvolupar la parla.

Les llengües que van desenvolupar els éssers humans reflecteixen la idea que la vida és una travessa a peu llarga. En sànscrit, una de les llengües vives més antigues del món, originària de l'Índia, *passat* es diu *gata*, que significa literalment 'el que hem caminat', i *futur* és *anāgata*, 'allò a què encara no hem arribat'. El mot *gata* està relacionat lingüísticament amb la paraula noruega *gått*, que significa 'caminat, anat'. En sànscrit, el present s'indica amb una cosa tan natural com 'allò que és just al davant nostre', *pratyutpanna*.

* * *

Soc incapaç de comptar les caminades que he fet.

N'he fet de curtes i de llargues. He caminat des de ciutats i fins a ciutats. He caminat de nit i de dia, des d'amants i cap a amics. He caminat per boscos i per muntanyes, a través d'altiplans coberts de gel i a través de jungles artificials. He caminat i m'he avorrit. He caminat per fugir del desassossec. He caminat adolorit i també feliç. Sigui on sigui i per què, però, he caminat i he caminat. Fins als confins de la Terra, literalment.

Cada caminada és diferent, però retrospectivament hi veig un tret en comú: un silenci interior. Caminar i el silenci són inseparables. El silenci és abstracte, caminar és concret.

Fins que no vaig tenir família, casa i feina, mai no m'havia demanat per què caminar era tan important. Les meves filles, però, volien respostes: Per què hem de caminar, si el cotxe és més ràpid? Fins i tot en converses amb adults podia sorgir la mateixa pregunta: Quin sentit té anar a poc a poc d'un lloc a l'altre?

Fins ara, he intentat donar l'explicació òbvia, l'explicació a què es recorre perquè és ràpida, és a dir, el contrari de l'essència de caminar, que és la lentitud: hi responia que qui camina viu més anys. La memòria millora, la tensió arterial baixa i emmalalteixes menys. Cada vegada que ho deia, però, era conscient que només explicava la veritat a mitges. És evident que caminar va molt més enllà de la llista de beneficis per a la salut que podríem llegir en un anunci de vitamines. Aleshores, doncs, quina és la resta de la veritat?

Per què caminem? D'on partim i cap a on ens encaminem?

Crec que cadascú té la seva pròpia resposta. Encara que tu i jo caminem plegats, en tindrem una vivència diferent.

Després d'haver-me calçat les sabates i d'haver deixat vagar els pensaments, estic segur d'una cosa: posar un peu davant de l'altre és una de les coses més importants que fem.

Caminem, doncs.

